

A' ROMAII TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indült BÉTSBÖL Szombaton 23. Augusztus. 1788.

(Csernovitz 10-dik Aug.) *Kedves Barátom.*

Ne félj, nem aludt-el a' Csernovitzi Correspon-
densed, és biztathat hogy semmi tudósításra
méltó dologban még-tsak álmoságot sem fog mu-
tatni; de, mit tehet rólla, ha sok várakozásai után-
is tsak üres Levelére kéntelenit költeni. — Az el-
múlt hónapnak 27-dik napján. olly iszonyú ágyuzást
tétetett Hertzeg Kóburg részünkről Khotzim Várára,
hogy az ez által támadott tűz 10 napoknál tovább
tarta a' Városban, mellyre kéntelenítettének a' Tö-
rökök 6 fejer Zázlókkal a' Várból ki-jöni, és 3
nani

napi fegyver halgatást köldulni, melyet meg-is nyer-
tenek Hertzeg *Kóburgtól*: ennek el-telése után ismét
48-órákat nyerének a' magok fel-adásokról-való
gondolkodásra, ezek-is el-telvén, nagy reménysé-
günk vala, hogy vér-ontás-nélkül a' Várat fel-fog-
ják adni; de fájdalom! felette meg-tsakatkoztunk
reménységünkben; mert ez egész idő alatt semmit
egyebet nem tselekedtenek a' Törökök, hanem szám-
talan halottaikat el-temetvén, a' Vároft minden un-
dokságoktól meg-tisztíták; a' *Dnizterből* temente-
len vizet hordának, Házaik' fedeleit le-szedék, és
azoknak tetejeket földel meg-tölték, egy szóval,
magokat az ostrom' el-fogadására egészzen el-kézi-
ték; melly véghez menvén 6-dik Augustusban ismét
a' magok óltalmozásokhoz kezdének, melly időtől
fogva, nints sem éjj, sem nap az ágyu harfogástól
üres; de mi haszna; mert most még távólabb va-
gyunk a' Város meg-vételének reménységétől; mint
ez előtt két hetekkel — — minden jelek ugy mu-
tatják, hogy még a' *Téli-quártély* Csernovitzban
vizfza-fog költözni. — A' Generál *Feldmarsfalláidi-*
nánt Splényi Corpusa még mind eddig tsendesség-
ben nyugolzik *Sztrojefsinél*, mellynek meg-erősítésé-
re 9-dik Auguft. Khotzimtól a' Gróf *Ventzel Coloré-*
dó Batalioma el-indittaték. Az ide-való élés-há-
zok 11 hónapra való éléssel gazdagok; a' föld né-
pe széna tsinálásra a' *Rajában* rendeltetett, 15 kr.
napi fizetés mellett, a' Faluk mellyeket birtokunk-
ban vettünk mind árendában adattanak. Az itten
Generál *Soltikov* alatt vitézlő Mulzkáknak fok ide-
ig való maradások kéttséges, mivel Generál *Ro-*

indánzov Bendernek oszromlásához kezdeni igyekező-
 vén, alig ha vilzsa nem fogja őket hívni. A' Ko-
 rona Hertzeg *Ferentz* 12-dikben Csernovitzban, 13-
 dikban pedig a' Khotzimi Táborban fog minden bi-
 zennyal meg-érkezni. — Az Udvari Tanátsnak kegy-
 elmes rendeléséből, az eddig Csernovitzi Districtu-
 ális Törvény-szék mellett Titoknakságot viselő *Sza-
 bó László* Ur 29-dik Jul. a' Rabok ügyét vizsgáló
 Itélő-szék mellé edgyütt ülönök, vagy Asserornak
 választaték. Kiis 8-dik Aug. Uj-hivatalának foly-
 tatására hitét, és hívségét a' szokott Cérémónia
 szerént le-tévé. — Harmad vagy 4-ed nap alatt
 várd más Levelemet. Ely fokáig!!

A' Lembergi Levelek által tudósítottunk, hogy
 egynéhány napokkal ennek-előtte az itt lévő Török
 fogjok között éjtszakának idején igen nagy láрма
 támodott vala, ugy, hogy egy-máit tsak nem ha-
 láhra verik vala. Erre alkalmatosságot szolgálta-
 tott egy ifjú Török-fogolynak azon maga meg-ha-
 tározása, mely-szerént (a' mint az az-előtt való
 nap nyilván ki-jelentette vala) a' Katholika hitre
 állani kíván vala. Midön ez a' több Török-fog-
 lyoknak fulökbe hatott, meg-akarják vala ölni; de
 ez a' kezekből ki-szabadulván, a' *Féterkéjes* közben
 járók állának-elé, kik hathatos eszközök szoktanak
 lenni a' foglyok zenebonájoknak le-tsendesítésére.
 — Tsch-orizágból és más-felöl-is keményen hordot-
 nak a' hadi-készületek Bukovinába, most tsak gol-
 lyóbis, gránát és más töltés 800 má'fa vagyon út-
 ban Csernovitz-felé.

Brassóból egy Kézdi Vásárhellyi Levél: „ Kép-
 telenséges dolognak látszik a' mit leg-elöl botsátok;

Juliusnak 7-dikén Moldovában Byrlát nevű Város mellett (melly K. Vásárhelyhez tovább esik valamivel, mint M. Vásárhely) az *Erdödi* Regiment, a' Székely Húzároknak edgyik divisioja, melynek Vezére Obesflájdinánt Gróf *Nemes György* Ur, és a' Hertzeg *Kóburg* fő Vezérsége alatt vala, 4 Regimentek a' Tatárokkal meg-ütköztvén, az ágyuk dörgéseit reggeltől fogva szinte délig hallottuk, nem csak mi Kézdi-Vásárhelyiek, hanem Háromszéknek-is nagyobb része. Az *Ojtoz* torkával szembe esik *Byrlát* meszsze-való térségre; és így az *Ojtoznak* sípján verődött-fel a' hang. Azt beszélik a' Moldovából ki-jött Boérok, hogy ott több vesztet el 9000 Tatárnál, el fogottanak pedig 5000-en. — Juliusnak 4-dikén Grozestnél; mely ide harmad-fél mért-föld, a' Títkiak és a' *Toskána* Húzárokból egy Svadrom rutúl meg-verték a' Törököket, mint egy harmad-fél ezerből állottakat, úgy, hogy *Grozestől* fogva *Bodányestig* és *Filipestig* úton út-félen széllyel hevert a' Török; de száma nem tudatik, csak éppen *Hertelendi* Kapitány Urnak vágattatt meg a' jobb keze igen veszedelmesen; ki most itten fekszik Kézdi-Vásárhelyt, 's gyógyittatik; de igen kevés reménység vagyon életéhez. — De ime álhatalan a' szerentse; mert Juliusnak 16-dikán *Grozesten* innen a' szélső-vigyázaton találván 6000 Török 2 Tíki *Székely* Kompániát, azt mind egybe rontotta: 124 holt-meg, és sokon sebesítetttenek-meg; a' sebesek közzül-is az uton, a' mint hozták, sokon holtanak-meg. — Ezen szerentsétlenség azt okozta, hogy már Moldovából mind *Horváth* Ober-

fier, mind *Mo'fa* Fő-Strásfamester Urak Népeinkel edgyütt ki-takaradtanak, *Horvát* Ur *Lemhenyben*, *Mo'fa* Ur pedig az *Ojtozi* vám és *Várban* vagynak. — Juliusnak 18-dikán és 19-dikén a' *Bodzán* nagy ütközete volt a' mi Népünknek: 14-ezer Törökökkel 36 órák alatt: győztenek Istennek hála a' miéink, és a' Törökökből nem csak fokot le-vágtanak 's löttének, hanem azoknak 3 ágyujikat, pénzes, puskaporos, gollyóbisos és bombis-szekereiket elvették. Bralsóra tarisznyálta vólt-fel magát a' Török; de mipt-hogy ritka, hogy az édest keferü ne kövessék, azon *Bodzán* meg szalasztott Töröröknek nagy része Juliusnak 19-dikén este-felé alá tsapott az *O-Sántzra*, a' holott csak 2 Kompánia, 1 *Orosz*, egy *Obáh* és egy *Káplár* alja K. Vásárhellyi katonákat találván; azoknak kevés helylén fejeket szedte, és el-vitte. Kézdi Vásárhellyi 4 esett-el; el-estének ott 1 Kapitány 's 2 Hadnagyok. — — *Törtsváránál* gyarkarta próbáltanak a' Törökök; de a' bölts és nagy Vitéz *Májersháim* mindenkor vísz-sza-verte. A' *Tsiki*, *Gyémesi* Palsuson-is *Hegyesi* Fő Strásfamester már egynéhányszor derekafint bánt velek. — Az 52-dik *Kurirban* nem igaz, hogy *Martini* és *Jáni* Hadnagyok el-estének volna; mert elevenen vitettenek-el, 's Leveleket-is küldöttek *Bukarestből*. — Az 53-dik *Kurirban* azon *Bodzai* történetnek le-írása olyan, mint a' férfiú Köntösbe 's fegyverbe öltöztetett aszszony, még pedig vén aszszony. A' *Bodzáról* eredett a' fel-adás; de nem úgy tudják azt *Bodzai* Vitézek. — Az 56-dik *Kurirnak* éppen a' végén, a' mely *Dili* Balsát emle-

get Szatsvay Ur, az Juliusnak 20-dikán álló délből
7-ned magával ide K. Vásárhelyre érkezék, és est-
ve-felé el-mene Tsik-felé a' Gyémesre örizni. Ha-
talmos magoss fekete ember; de én bizony nem
igen örülök (talám örvendek) nékie; mert ő és a'
vele való emberek mind született Törökök, 's nem-
is tudnak egyéb nyelvet: félő, hogy még meg-tré-
fálnak minket.

Meg-mozdult az egész Tábor, és minden eleve
már most. Mennek a' Sergek az Erdélyi Pafusok-
nak meg-erősítésekre — nyomúlnak a' Bánátus-felé,
minthogy itt váratik az ellenségnek nagyobb ereje;
ezt írják egy Levélben.

A' Szebeni Ujság -levélben olvasott történetek
itt következnek, a' melyeket el-hízem hogy né-
mely Erdélyi Erd. Olvasók már régen hallottanak
az előtt hogy a' mi Kurirunkból olvasásuk; de elő-
tünk és más távullabb lakó Olvasóink előtt még
nem avultak-meg. — A' Volkáni Pafusnál *Portse-
ben* fekvő Táborunkat már régen fenyegeti az el-
lenség a' meg-támadással; már egynéhány izben ol-
lyan készüléteket és mozdulásokot tettek, a' mel-
lyekből ránk - üto szándékjuk nyilván ki - tettzik:
Krájova és *Tirgusúl* között Táborba szállottak, és
a' mint bizonyoson hírül jött, a' Fő-Vezértől nagy
számu Sereggel meg-száporítottak; sőt azt-is erősít-
tik, hogy ő Felsége a' Törököknek ezen szándék-
jokat észre-vévén, a' Volkáni Pafushoz már meg-
érkezett volna, hogy az ottan esendő ütközetben je-
len lehessen. — Minthogy a' Brassó körül lévő Paf-
usokra tapasztaltatott az ellenségnek leg-vakme-
rőbb

több szándéka, már azon Bojéroknak a' kik fok
 vagyonaikkal *Brassóba* jöttek meg-mondátott, hogy
 az Országba bejeb takarodjanak, mert a' *Mavrojé-
 ni* katonái azoknak gazdagságaikat tudván, arra
 törekednek. — B' *Zemlini* Tábornál erősítik, hogy
 a' Török Nagy Vezér, a' Portától parantsolatot
 vett az iránt, hogy a' maga derék erejét mind ad-
 dig 40-mért-földnyire tartsa a' mi Táborunktól va-
 lameddig a' mi Fő-Táborunk *Zemlinből* meg-moz-
 dul; erre nézve még mind *Sofjánál* Táborozik, on-
 nan ugyan küld alkalmas Sergeket, a' miéinkel-va-
 ló tsatázásra, de az egész ereje nem mozdul. —
 A' *Portányi* Tábertől iratik, hogy Auguszt. 7-dikén
 a' *Siy* folyó-vizén túll lévő erdőben, 1000 főből
 álló ellenség orozva rá-ütött a' mi szélső-vigyáza-
 tunkra, a' hol Hadnagy *Radnotfáji* áll vala 18 *Tob-
 kána* Húszárokkal; ezen Tiszt Ur, már sokszor di-
 tséretesen bizonyított szemes vitézsége által, mind-
 addig tudta akadályoztatni az ellenséget, mig u-
 gyan azon Regimentből *Intzedi* és B. *Révai* fő Had-
 nagy Urak két tzúg Húszárokkal segítségre érkez-
 vén, egynéhányat az ellenség közüll el-ejtének, az
 után szép rendel a' Táborhoz visszfa-húzák mago-
 kat: az ellenség pediglen *Kerbunyeftibe* visszfa tért;
 a' hol 20-ezerből álló Török Tábor fekszik. Itten
 részünkről 4 Húszárók és 3 lovak estenek-el; 3 Hú-
 szárók pediglen Hadnagy *Radnotfáival* edgyütt se-
 bet kaptanak. — Bukovinából Jul. 3odikán iratik,
 hogy mintegy 2000-ből álló törökség olyan titkos
 úton érkezett *Herlou*-felé a' hol az Oláh Határ-
 nokok Májora *Devstiz* áll vala, hogy ezen Komen-
 dás

dáns abban semmit sem tudott; szerentsére a' fzéll-
sö vigyázaton álló *Erdödi* Hadnagy *Kótsi* egy pa-
rafzttól az ellenségnek érkezését meg-hallotta, és
mingyárt a' *Komeindánsnak* hurré tévéu, lármát löt-
tenek, és a' mi Népünk rendbe állott: de már ak-
kor az ellenség a' fzélsö-vigyázatra ütven, az em-
litett Hadnagy *Kótsit* kötélből tsinált urokkal lováról
le-húzták, és magokkal el-vitték. Az alatt egy Sva-
dron *Erdödi* és egy Svadron *Székely* Húzfárok az
ellenségre tsapván, 27-tet azok közül le-vágának,
és egy *Barjaktárt* el-fogának, a' többit pediglen
még minek-elötte a' mi gyalogságunk oda érkezhe-
tett volna meg-futamtaták. Itten az el-fogott Had-
nagyon kívül részünkröl estenek-el 5 Húzfárok: fe-
beket kaptanak egy Hadnagy, 3 All-Tifzt, és 15
köz-embereink. Ezen *Herloui* örizetnek meg-eröfö-
tésire az *Erdödi* Májor *Révai* egy osztályal, és a'
Székely Húzfár Májor *Bora* egy osztály Húzfárral
és egy Kompánia gyalogokkal oda rendeltetének. —
Következnek a' Fő-Hadi-Tanátshoz jött jelentélek:

(**) A' *Bánátusi Táborból Lászmareből* Aug. 10-
dikén költ: A' Törökök Aug. 7-dikén reggel 4 óra-
kor 3 helyyeken ugymint *Tekianál*, (mely *Ó-Orfo-
vával* által-ellenben fekszik) *Diskuhnál*, és a' *Tser-
na-vizének* kapujánál kezdettek mi hozzánk 12-fon-
tos gollyóbifü 10 ágyukkal tüzelni; viradtakor pe-
diglen a' Dunán túll nevezetesen *Funtina Sadrinál*
feles Török lovaság láttatott. Ezt látván a' *Sup-
pánékben* lévő Generál *Papilla*, a' Bágáfiát és az
ágyukat *Ó-Orfovából* és a' *Supánéki* Kontumáztól
hátra húzatta; söt látván hogy az ellenségnek gya-
logjai

logjai igen sok fajkákra telepedvén a' vizen által-
indultak, a' lovas Törökök-is pediglen közel 13-
ezeren már a' túlsó partra gyűltenek: tehát a' ke-
ze alatt lévő Sereggel edgyütt az ugy nevezett ré-
gi árokba (*aquæ ductus*) hátra húzta magát. Mi-
dön már a' mi ágyuink az ugy nevezett *Koramnek*
költsához ellérkeztek volna, történt hogy egy göd-
rös útban egy ágyu szekereftől edgyütt el-dőlt, és
az-utat az utánna következő 12-ágyuk előtt el-re-
kesztette; melyet a' mig emelgettenek az alatt egy
Sereg már a' Dunán által-jött lovas törökség hirté-
lenséggel oda érkezővén, ezen 13 ágyuinkat el-fog-
lalta. Ez a' történet a' bágáfiás-szekereknél lé-
vő parasztokat-is ugy meg-ijesztette, hogy azok a'
könnyebben szaladtatásnak kedvéért, a' Sátrokat
és üftököt a' szekerekről le-hányták, és ezek-is az
ellenség kezére jutottak. Már ekkor a' Törökök
felesen érkezvén az innetső partra, minden hegyen
völgyön a' mi Sergeinknek kergetésére indultak; ne-
vezetesen a' *Rádszki* gyalog Regimentét, a' mely a'
Koramnek hegyén ment vala által, egynéhány iz-
ben körül vették, melyből a' lett, hogy a' *De-Vink*,
és az *Illyriai Oláh* Batalionok egymástól el-válasz-
tatván mindenikben sok kár esett; és még több is
esett volna, ha Generál *Vartensleben* egy osztály
Vürtemberg Rgmibéliekkel és némely *Greven* Húszá-
rokkal azon hegyre nem érkezett volna: de ezek-
által az ellenség meg-térítettett. A' részünkről esett
kárt még nem lehet meg-határozni, minthogy sokan
a' mi katonáinkból a' nagy erdőkbe szaladtanak,
és naponként kerülnek elé: Generál *Papilla* maga-is

a' lábán egy vak ütés sebet kapott; *Ó-Orsovát, Supáneket*, és egynéhány falunkat az ellenség felégette. A' kergető lovas törökség közül-is a' miéinknek vissza tüzelések által lokan el-estenek; a' *De-Vins* Batalionja egy Török Zászlót és egynéhány lovakot fogott-el. Ezen tsata után Grál. G. *Vartensleben Lászmáreba* szállította Táborát; a' Török Tábornak egy része a' *Supáneki* Kontumázt mellett szállott-meg, más része *Serakovában, Ó-Orsovában*-is a' Török gyalog-örizetet szállított; a' Fő-tábori szállása pediglen ezen Törököknek túll a' Dunán *Tekiában* vagyon. — Generál G. *Vartensleben* jelenti azt-is a' *Kubinból* Generálm. G. *Aspermonttól* vett tudósítás-szerént, hogy Aug. 1-sőjén ismét 900 lovas és 300 gyalog Törökök rész-szerént Matzédoniaiak rész-szerént *Arnótok* Belgrádból Nilsa felé el-költöztenek; mivelhogy a' Belgrádban uralkodó szükséget és éhséget tovább nem állhatták. —

A' *Muszka és Tsászári edgyesült Táborból Khe-tzim* mellől Aug. 2-dikán költ: A' *Sztrojéftiben* lévő Grál. *Splényitől*, a' *Kiliában* táborozó *Muszka* Grál. *Elmpt* azt tudakoztatta; hol lehetne a' Prúth folyó vizén alkalmasabban hidat tsinálni? és hol lehetne a' 2-dik hidnak el-kerülésére nézve járható réveket találni? hogy az említett *Muszka* Generál a' mi *Sergeinkel* mikor kivántatik edgyesülhessen. — —

A' *Horvát-orzági Táborból Török Dubitza* mellől Aug. 12-dikén költ: Minekutánna Aug. 9-dikén *Dubitza* mellett lévő *Sántzokból* és *Táborból* a' Törökök 5 nagy ágyujóknak ottan hagyásával el-üzettek volna; tehát Generál B. *De-Vins*, a' maga e-gész

gész Táborával az Unna-vizén keresztül menvén, a' Török Dubitza Vára mellé szállott Táborba: Aug. 11-dikén esive, az *Agyno Berdo* nevü hegyen mint egy 6000 Törökök vízfőz-jövén, a' *de Vins* Táborára ütöttek, éppen azon helyyen, a' hol Aprilisnek 25-dikén a' tsata esett vala; de a' miéinknek mangaléta és ágyu tüzelések által ismét el-üzettek.

Az Erdélyi Fő-hadi-szállásról Szebenből Aug. 5-dikén költ: A' mi határ-széleken lévő Sergeinknél mostanság semmi nevezetes nem történt; a' *Portsenyben* Táborozó Generál *Pfejferkorn* ugy értette, hogy bizonyos számu ellenség, fok szakaszokban közelgetne hozzája. — Ő Felsége azon két tzúgnak, mellyek közüll edgyik *Szávoja Dragonyos*, a' másik *Székely Húzfár* vala, az Ó-Sántzban tett jó magok vifeletéért, midön a' mi ágyuinkat az ellenségtől vízfőz vevén Jul. 19-dikén, azokat a' mi határunkból el-gergették; mindeniknek 50 aranyat méltoztatott kegyelmesen ajándékozni: ezen kívül a' *Szávoja Fő-Hadnagy Gróf Aichelburgat* Kapitányságra, az *All-Hadnagy Petriket* a' *Székely Húzfároknál Fő-Hadnagyságra* elébb léptette. És ezen elő-mozdítás, az ő Felsége meg-nyugovásának jeléül, a' Komendirozó Generál *Fábris* Ur által, azon Regementeknél közönségesen ki-hirdettetett. (**)

Elegyes Hadi-környülállások és némely jobbittások. — Már most előtte tűz, háta megett viz van a' *Skutari* Basának. A' még eddig, már fok esztendendöktől fogva szcerentsésen folytatott vakmerő próbák tsak alig ha ötet-is utól nem érik. A' *Mon-*

ténigróbéli Görög Püspök, egész Monténigrónak hatalmas hadakozó lakólsit arra befellette, hogy a' F. Ts. ott lévő Májor *Vukásovits* Urat Monténigróban Ország Fő-Kapitányának választották. Egész Monténigró fegyverben vagyon, sőt Albániának is a' Keresztényebb része ezekkel tart. *Vukásovits* már a' Népet azon magával vitt 200 főből álló valogatott katonák által a' fegyverkezésbeli rendtartásra alkalmasint meg-tanította: Albániába bé-ütött Városokat foglalt és égetett.

Közelebb költ Ujságunkban hogy azt irtuk vala, hogy az egész Nagy Tábor a' Dunán és Tifzán által-költözött, ezen hibánk abból esett, hogy a' Nagy Táborból sok Sergek ugyan azon időben meg-indultanak vala a' Bánát és Erdély-felé, hol az el-lenség öszve-gyült roppant Táborra bé-ütésre szándékozik, sőt, már a' Bánátban benn van, és a' mint fellyebb lehetett látni sok, károkat tett. A' Szebeni Ujságok-szerént ő Felsége is az Erdélyi Pas-fusokat vizsgálja a' jelen-való időben. — Olly reménységgel valánk, hogy az *Ó-Orsovánál* esett és a' múlt Levelünkben jelentett tsatában el-esett Tifzteknek neveiket, és a' Népnök számát a' Hadi-tanátstól ki-adni szokott tudósításokból meg-tudhatjuk; de erről még eddig halgat látom az irás, noha itt a' különös tudósítások-szerént egy Obesterünk is el esett, reméljük, hogy kezünkhez jön nem sokára. — A' Lengyelek nem igen szeretik, hogy a' Muzka a' *Kapután* Bafsát a' Tengeren olly szerentséfen meg-mosia. — Nints frisebb mint a' *Muzka* és *Svéd Tengeri-ütközet*. Ezek jól meg-verték egymást

's mind a' kettő el-éneklette a' *Te Deum laudámust* mintha mind a' kettőnek leg-jobban folyt volna a' dolga; pedig mind a' kettő lokat vesztett. Én csak ki-mondom a' tudósítálok után az igazat: „A' Muzka fokkal több Népet és hajót vesztett; de a' Svédnek a' *Contra-Admiráljok* és 4 nevezetes hajós Kapitányok, u. m. Gróf *Bált*, 2 *Horn* és *Just* sebbe hóltanak - meg itten: azonban a' *Návidi* Ujságból arról tudósítatunk, hogy a' *Tzárné* és a' *Dikásteriumok* is *Pétersburgból* ki-költöztenek a' Svédnek elöl; mely ha így találna lenni — ennek fele sem tréfa. — Észre - vették a' Törökök, hogy minden Móldovából és Oláh-orzágból ki-költözött Boérok a' magok gazdagságokat Erdélyben Brásóba és Szebenbe költöztettek, és hogy magoknak is ezen Városok légyenek múlató-hellyeik; azért, úgy iratik, hogy tellyes igyekezettel Brásóra szándékoznának ütni ezen boszfúságokból; de már itt a' Pafusok keményen meg-erősítették, és még most több hadi nép is vagyon útban azon széleknek erősítésekre. Itt a' bé-ütés bajosan eshetik-meg; mert közsziklás erdőkkel lévén többnyire körül-véve az ország, az utak úgy bé-vágottak fával, hogy ott a' Spáhis Paripa nélkül is meg-izzadhat, míg által búhat; az utak pedig keskenyek és könnyen el-álhatók. Ha csak ugyan bé-találna-is jöni; innen könnyen kinem menne.

Buda: A' Magyar Hazabéli Törvényes Táblákon következő Tifztségbeli változások esienek: „Budai Királyi Táblán Tanátosokká tétettenek: *Fáy Barnabás* Ur, eddig a' Tifzán túl lévő Kerület-

letbéli Táblának Alsősora, meg-halálozott *Pertzel János* Ur helyében. — Ugyan Királyi Táblára Tanácsosnak tétetett, eddig a' Dunán innen való Kerületbéli Tábla Alsősora *Keller Sigmund* Ur, nyugodalmot nyert Tanácsos *Jakovits* Ur helyébe. — A' Dunán innen lévő Kerületbéli Táblára Alsősorá tétetett *Hertelendi Ignátz* Ur. — A' Tifzán túl lévő Kerületbéli Váblára Alsősornak tétetett Báró *Szepesi Sámuel* Ur ö Nagysága, *Kornis József* Ur helyébe. — A' Tifzán innen lévő Kerületbéli Alsősornak tétetett *Bay* Ur helyébe Báró *Perényi István* Ur ö Nagysága. A' többi változások a' Horvát-oroszági Táblákon estenek.

A' 72-esztendőös Vitéz *Laudon* már a' maga Horvátjaihoz a' ki-tsinált útnak rendi-szerént meg-érkezett. Vitte magának Tabori-szárny Adjutántúl Obester B. *Szaamen* Urat; Májor *Láid* Urat pedig különös Adjutántjának. — Obester B. *Egg* a' Tabori eleségre vigyázó Hivatalnak Komendánla 2-dik Ang. meg-hála.

NB. Midőn márt itt a' *Kurir* csak nem útnak készülne egy fő Emberhez Bétsbe érkezett tudósítás arról teve bennünket bizonyolokká, hogy fő igazgató Vezér *Vartensleben* Ur, a' Bánátból, a' mi nap bé-ütött és csak nem földozhatatlan károkat tett Törököket mind egy lábíg ki-hajtotta, és rész-szerént öfzve-rontotta. — Az Ó-Orsovánál és Suppánaknál esett és már a' múlt Levelünkben meg-irt tsata alkalmatósággával 2 kérdésekre maradott a' döss a' következendő idő meg-felelni, u. m. Val-lyon Generál *Papilla* Urat el-vitték-é a' Törökök

magokkal, a' mint Bétsben beszélik, vagy tsak Contusiot kapott, a' mint a' Hádi-tanátstól ki-adott hírek írják? 2.) Vallyon a' mi-el-esteink' számát leheté itt edgy 4-el és három (000) tzifrával ki-írni? — Tsak alig ha a' jelen-való időben a' Bánáiban véres tsetépaté nintsen.

Az Auszriai Belgiumban megint nagy és veszedelmes szelek járnak: a' hol az inválidus katonák nem birnak ezekkel, ott a' Gránátérfok és Drago-nyofok állottanak fegyverrel a' szél veszek eleibe. A' 65 Erláugi Ujságból bővebben meg-lehet hátni.

Frantzia-országuk minden órában veszedelme-
sebb a' maga belső-nyavallyája — mert az töké-
letes igazság, hogy *Bretágné* Tartománya ellen
30-ezer fegyveres nép vagon útban, melynek a'
Tartomány 60 ezeret akar ellene állítani, — a'
több Tartományok-is ilyen formálog vagynak pe-
dig — azonban az Anglus-is majd minden Ki-kötő-
helyeiben tsatára készül — e' sem kis szeg a' Fran-
tzia főben.

A T. T. Pézeli Ur könyvéből a' 42-dik Mese.

Utazó és holt ember.

Edgy Utas utazván a' Duna' mentében
Pihenni ült annak árnyékos széjében,
S látván, hogy ott hollók 's varjak tsattogással
Nyájjanként repdesnek, 's éhes károgaással,
Széjlyel néz, 's nem mezfze egy hóltra akada,
Kinek látására sírásra fakada.
Mert kétszéges forsát izemléte képében,
Mint járhatok én-is? ez ötlött eszében.
„ Szegény Utas ugy mond, tán Házad' tudtára
„ Niuts még hogy el-vetve vagy a' föld' határa,

„ 'S

- „ 'S e' hit-szegő Duna melly rád fel-támadott,
 „ Hólod után edgy sirt öblében nem adott;
 „ Hanem a' hollóknak hült tested' vetette,
 „ Kiknek éh Izájok már szemed' ki-is ette. . .
 „ Hív Társad nem tudván, hogy maradt özvegyen
 „ Hiszi hogy nem soká Férje haza megyen.
 „ Tán éhes gyermekid most-is azt reménylik,
 „ Hogy meg-tsókolhatnak mig ma a' nap fénylik.
 „ Nem tudják, hogy lettél a' vadak' prédája,
 „ 'S károg rád sok száz éh varjú, 's holló' szája. . .
 „ Ez idegen földön hát én még mint járok?
 „ Tán ott talál veszély a' honnan jót várok.
 „ A' Dunánál nekem van több ellenségem,
 „ A' vad állatt 's gyilkos el-hozhattya végem'.
 „ Tán így vettetnek-el hideg tetemeim,
 „ Így vájják-ki hollók fokát sirt szemeim'. . .
 „ Bóldogtalan Utas! én néked sirt áfok,
 „ Illy sorsomban velem tán így tesúzek máfok.
 „ Hideg testem felett könyvezve meg állnak,
 „ 'S egy kis földet arra vetni nem sajnállnak.
 „ El-essem tzelemtől bátor e' kéféssel,
 „ Inkább ki-pótlom azt éjjeleli menéssel.
 Így szól 's helyet választ tövében egy fának,
 Melly a' zöld Szigetnek láttzott Királyának.
 Minden eszköze vólt egy kéfé 's tsákánnya,
 Ezzel sirt ás, 's kézzel a' földet rá hánnya.
 Mikor elég mély vólt a' hóltat fel-vette,
 Sok kívánság 's könyv közt abba hejhezette.
 Már halom módjára sirtját bé-takará,
 'S félben hagyott útát folytatni akará.
 El-is indúlt mikor egy nagy fényelséget
 Meg-lát a' hányt földben, 's oda megy e' végett,
 Nézzél, 's örömeben majd sirtásra fakad.
 Gyémántos gyűrűre hogy véletlen akad.
 „ *Isien!* e' kis jóért, úgy mond, mellyet tettem,
 „ Nagy bér vólt az öröm, mellyet abból vettem,
 „ Miért juttattál hát e' szép jutalomra?
 „ Im esküszöm Te rád 's e' kis sirt halomra.
 „ Semmi időt, élén, hogy el-nem múlatok,
 „ Mellyben valamivel másnak szolgálhatok.